

Biosikkerhetsplan

Vorpeneset

Lok.nr 45138

Innhold

1. Formål.....	2
2. Ansvar.....	2
3. Om anlegget.....	2
4. Biosikkerhetstiltak.....	3
4.1 Sikring av biosikkerhet i daglig drift.....	3
4.2 Lokaler og utstyr.....	3
4.3 Krav til settefisk og brakkleggingsperioder.....	3
4.4 Overordnede biostikkerhetstiltak.....	4
5. Beredskap og rapportering.....	4
5.1 Beredskap.....	4
5.2 Avvik.....	4
6. Generelt om sykdom og smittebegrensning.....	4
7. Vedlegg.....	5

1. Formål

Biosikkerhetsplanen er utarbeidet i henhold til Akvabiosikkerhetsforskriften/ Forordning (EU) 2020/694, artikkel 5, vedlegg 1, del 1. Planen hensyntar særtrekkene for lokaliteten og hvordan Ode AS jobber med å redusere biosikkerhetsrisikoene som er identifisert.

2. Ansvar

Det vil være Driftsleder som er ansvarlig for å ivareta biosikkerheten, sikre opplæring av ansatte, samt påse at eksterne tjenesteleverandører ikke utgjør en risiko for biosikkerheten. Ledelsen i Ode skal tilrettelegge for at Driftsleder har ressurser og mulighet til å gjennomføre arbeidet.

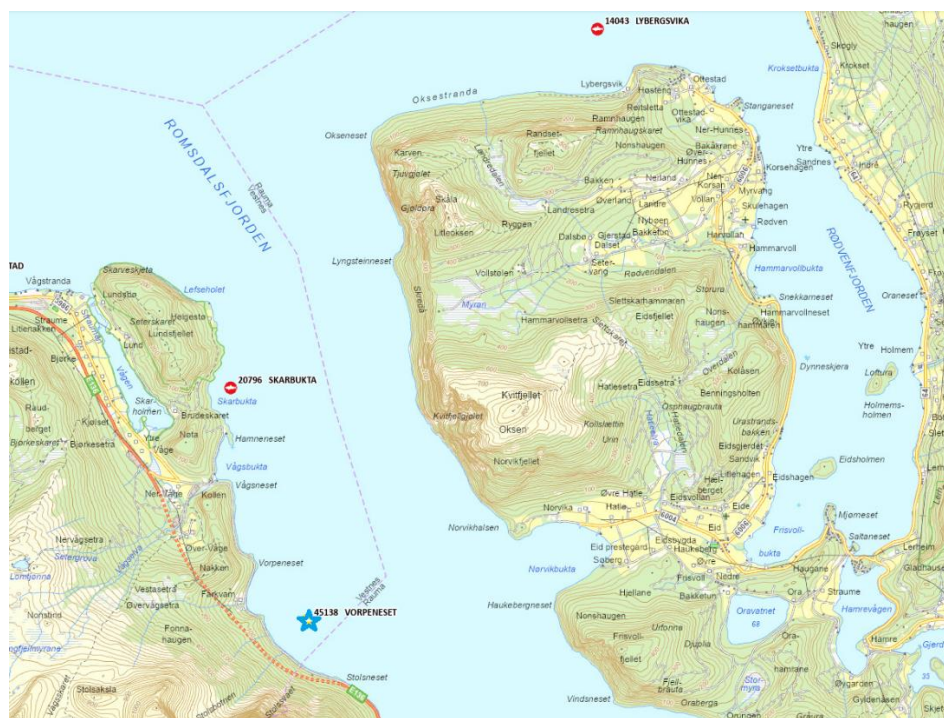
3. Om anlegget

Vorpeneset er et konvensjonelt flytende merdanlegg. Anlegget er konstruert etter NYTEK-forskriften og vil i tillegg inneha høyere sikkerhet enn det som der som settes som minstekrav. Ode AS bruker i alle sine oppdrettsanlegg nøter av sterkere fiber enn vanlig nylon, herav Dyneema eller tilsvarende. Vi rigger anlegget med en rekke sensorer for overvåkning av miljøforhold både i og utenfor merden. Sammen med omfattende kameraovervåkning gjør dette at vi har best mulig kontroll på faktorer som kan påvirke fiskens velferd og evt. endring i denne.

Vorpeneset ligger i Romsdalsfjorden. Nærmeste anlegg som må tas hensyn til:

Lokalitet Skarbukta (20796) - Matfisk laks – Avstand 3,1 km. Dette er utenfor avstandskravet om 2,5 km mellom matfisk laks til matfisk torsk.

Lokalitet Lybergsvika (14043) - Matfisk laks – Avstand 9,8 km. Dette er utenfor avstandskravet om 2,5 km mellom matfisk laks til matfisk torsk.

Figur 1: Beliggenhet lokalitet Vorpeneset

4. Biosikkerhetstiltak

Biosikkerhetstiltakene hensyntar lokalitetsspesifikke forhold for smittespredning, ved å identifiser hvordan smitte kan komme inn i anlegget og hvordan de mulig kan spres fra anlegget og til miljøet.

4.1 Sikring av biosikkerhet i daglig drift

Driftsleder og Driftsteknikere er ansvarlige for å observere fisken i anlegget gjennom daglig kontroll for å oppdage eventuell smittsom sykdom og endret/ truet fiskevelferd. Ved mistanke om smittsom sykdom skal kollegaer og driftsleder på anlegget varsles umiddelbart og tiltak iverksettes i henhold til **Beredskapsplan**.

4.1.1 Sluse og arbeidstøy

Lokalitetens landbase vil fungere som sluse til anlegget. Ved ankomst til landbasen skal alle gå direkte i sluse å ta på arbeidstøy inkludert fottøy, redningsvest og nødvendig verneutstyr før ombordstigning i båt for transport til flåten. Det skal sikres at alt av utstyr som tas med til lokaliteten ikke vil utgjøre smittefare og er rengjort og desinfisert med godkjent desinfiseringsmiddel.

Se **Instruks for orden og renhold, samt personlig hygiene på lokaliteten**

4.1.2 Besøk

Alle eksterne som skal oppholde seg på anlegget skal signere i besøkslogg. Driftsleder eller den som tar imot besøket skal sørge for at besøkende signerer personlig og spesifiserer om man har besøkt andre, og eventuelt hvilke, oppdrettsanlegg de siste 48 timene. Også her skal det sikres at medbrakt utstyr ikke vil utgjøre smittefare og er rengjort og desinfisert med godkjent desinfiseringsmiddel.

Se **Besøkende – hygiene og HMS instruks**.

4.1.3 Håndtering av dødfisk og ensilering

Det er utarbeidet egen instruks for håndtering av dødfisk og varsling til myndigheter. Man skal til enhver tid ha kontroll over dødfisk og tilstrekkelig ensilasjekapasitet.

Se **Prosedyre for håndtering av dødfisk og Prosedyre for ensilasje**

4.2 Lokaler og utstyr

Fisk i våre merder har lav tetthet pr m³ i forhold til det generelle myndighetskravet på matfiskanlegg i sjø. Vi har valgt dette bevisst for å forbedre fiskevelferd og om mulig få lavere smittetrykk og bedre fiskevelferden. Vi har daglige rutiner for å overvåke helse, inkludert kontinuerlig kameraovervåkning i alle merder.

Alt utstyr skal kun brukes på gjeldende lokalitet, det skal ikke deles utstyr med andre anlegg. Dersom utstyr imidlertid skal tas inn eller flyttes til et annet akvakulturanlegg skal det rengjøres og desinfiseres og godkjennes av Driftsleder før det tas i bruk på et annet anlegg.

4.3 Krav til settefisk og brakkleggingsperioder

Ode AS er selvforsynt med settefisk, og viser til rutiner for biosikkerhet i vårt yngelanlegg og tilvekstanlegg. Vi har på den måten full oversikt over sykdomsstatus på fisk fra klekking av rogn til slakt.

Se **Prosedyre - mottak av settefisk og Prosedyre mottak av rogn og yngel** og **Prosedyre Innlegging av rogn og drift av klekkeri og Fiskehelseplan Stadsbygd 2023**

Vi forholder oss til krav om brakklegging mellom produksjonssykluser på alle våre lokaliteter, for på den måten å bidra til et mindre sykdomstrykk i området. I de tilfeller der avstanden er

under 2,5 km til nærmeste matfiskanlegg til torsk, vil det gjennomføres koordinert brakklegging av torskegruppene.

Se **Brakklegging av lokaliteter**

4.4 Overordnede biostikkerhetstiltak

Det er utarbeidet risikoanalyse for matsikkerhet og biosikkerhet, godkjent i hht. GlobalGAP standarden. På lokaliteten er alle merder innenfor samme sone for biosikkerhet og smitte, da vi vurderer det som urealistisk å kunne forhindre smitte mellom merdene.

Se **Risikovurdering – Matsikkerhet – Fiskehelse – Ytre miljø.**

Ode har etablerte rutiner for å kontrollere at brønnbåter er tilfredsstillende vasket og rengjort når vi har hyret dem til å levere eller hente fisk fra våre lokaliteter. Vi forholder oss også til nettsiden www.biosikkerhet.no, som viser tiltak som brønnbåter og servicebåter har gjort for å hindre smitteoverføring

Se **Prosedyre for transport og utsett av settetorsk**

5. Beredskap og rapportering

Driftsleder er ansvarlig for biosikkerhet på lokaliteten, og alle ansatte ved anlegget skal rapportere til den ansvarlige i spørsmål som gjelder biosikkerhet. Driftsleder rapporterer til Leder Havbruk om biosikkerhetsmessige forhold. På månedlige møter i divisjon havbruk er biosikkerhet fast på agendaen.

5.1 Beredskap

Ode har inngått avtale med Scanbio, både for henting av ensilasje og som beredskapstiltak ved massedød, der de har en tilkallingstid på 24 timer. Ensilasjekapasiteten i anlegget vil være tilpasset anleggets biomasse. Ode har også avtale med slakteriene PNS og Hofseth dersom behovet for nødslakt skulle oppstå.

5.2 Avvik

Om det avdekkes avvik i henhold til biosikkerhet skal det straks varsles i internkontrollsystemet.

Se **Instruks for registrering og behandling av avvik**

6. Generelt om sykdom og smittebegrensning

Alle anlegg blir fulgt opp av våre veterinærer ved jevnlig tilsyn. Veterinærene utarbeider fiskehelseplaner for anleggene, og besøksrapporter fra veterinærer lagres i dokumentarkiv i internkontrollsystem. For Vorpeneset er hyppighet for tilsyn minimum 12 ganger årlig. Dette vil beskrives i anleggets fiskehelseplan.

De primært tre vanligste sykdommene for oppdrettstorsk er vibriose, furunkulose og francisella. Ved utarbeiding av driftsplaner tas det hensyn til at det er risiko for at nye varianter av kjente agens og uoppdagede sykdommer kan forekomme i fremtiden.

All oppdrettstorsk i Ode vaksineres mot vibriose og furunkulose, og det gjennomføres PCR testing av rogn og yngel på flere stadier for å ta ut individer med høy risiko for å utvikle francisellose. Det gjennomføres et utstrakt avlsarbeid gjort av to forskjellige institusjoner i Norge som begge er leverandører til vår produksjon Før utsett av fisk til sjølokalitetene gjennomføres det individkontroll og det blir gitt en helseattest på gruppen. Dette er beskrevet i **Fiskehelseplan Stadsbygd 2023**

Vi opererer med lav tetthet i merder, benytter brakkleggingsperioder mellom utsett, unngår å blande fisk fra ulike generasjoner, samt gjennomfører en rekke andre tiltak som er med på å minimere sannsynlighet for sykdomsutbrudd og påfølgende mulig smitte til villfisk.

Når det gjelder tiltrekking av villfisk vil dette i stor grad unngås ved nøyaktig føring hvor man unngår unødvendig fôrspill. Våre ansatte følger på denne måten med om det tiltrekkes store mengder villfisk når det føres, og legger opp føringen slik at fôrspill reduseres til et minimum.

Lokaliteten Vorpeneset er rigget med tilsvarende lysregime som er brukt på lokalitet Svartekari ved prosjekt LuxCod. Dette gjøres for å forsinke kjønnsmodning inntil slaktetidspunkt. I et biosikkerhetsperspektiv vil Ode på denne måten unngå at egg drifter ut av anlegget – og dermed redusere sannsynligheten for potensiell horisontal og vertikal smitte. Dette er dokumentert gjennom prosjekt LuxCod:

«Basert på resultatene konkluderes det med at lysstyringen brukt i merd på denne lokaliteten har en svært god effekt på å begrense og utsette kjønnsmodning. Resultatene og dokumentasjonen i Luxcod prosjektet viser at det ved tilstrekkelig bruk av lysstyring er det mulig å oppnå slakteklar fisk med svært liten grad av kjønnsmodning (Møreforsking 2023).»

7. Vedlegg

Beredskapsplan. ID 7232

Instruks for orden og renhold, samt personlig hygiene på lokaliteten. ID 1129

Besøkende – hygiene og HMS instruks. ID 6211

Risikovurdering - Matsikkerhet, Fiskehelse, Ytre miljø

Prosedyre for håndtering av dødfisk. ID 1076

Prosedyre for ensilasje ID 1077

Prosedyre - mottak av settefisk. ID 1040

Prosedyre for transport og utsett av settetorsk ID 1072

Prosedyre mottak av rogn og yngel ID 1041

Prosedyre Innlegging av rogn og drift av klekkeri ID 1102

Fiskehelseplan Stadsbygd 2023. ID 6230

Brakklegging av lokaliteter ID 7238

Instruks for registrering og behandling av avvik ID 1024